

A magyar mezőgazdaság tíz év múlva

Írta: Staub Elemér
nyug. államtitkár, a Mezőgazdasági
Exportintézet elnöke

*

Tíz év még a mai rohanó világban is nagy távlat. Különösen nagy távlat akkor, amikor egy ezeréves országnak gazdasági életét kell egészen új világkonstellációba beállítani. Hát még ha meggondoljuk, hogy a legkonzervatívabb termelés, a magyar mezőgazdaság modernizálásáról van szó. A rohanó világ gazdaság üteme azonban nem tűr hosszas töprengést, hanem a harc nemzeti létünkért, boldogulásunkért és ideáljainkért gyors cselekvést igényel.

Éppen ezért 10 év múlva azokat a törekvéseket, amelyeket hazánk gazdasági helyzete megkíván, már mind megvalósulva látom és hinni akarom, hogy az elkövetkezendő évtized meghozza Magyarországnak azt a fejlődést, amelyre földrajzi helyzete és kitűnő természeti adottsága Középeurópában — predesztinálja.

Hiszem, hogy az a nehezen meginduló fejlődési folyamat, amely most vajúdik azon, hogy egészséges irányba terelve, ezt a legfőbb üzemágunkat ismét a fejlődő rentabilitás vizeire hajtsa, a most kezdődő évtizedben nemcsak befejezést fog nyerni, hanem jelentős sikerekre is fog visszatekinteni.

De vegyük sorra mezőgazdaságunk különböző üzemágait.

A *búzatermelésnél* meg fog valósulni a legprimább

minőségi fajták országos termelése azokon a vidékeken, amelyek erre természeti adottságuknál fogva alkalmasak. A gépi erővel végrehajtott többszöri talajmégmunkálás, az istálló-, műtrágya- és zöldtrágya okoszerű és intenzív használata a föld ősi erejét varázsolják vissza. Tíz év múlva a magyar standard búzák a „Tiszavidéki I, II, III.” ismert cikkei lesznek már a középeurópai piacoknak és visszanyerik távolabbi országokban is vezető hírnevüket a Manitobával szemben, amely évről-évre jobban fogja sínyleni a kivesző őserőt és évről-évre jobban fogja kívánni a hiányzó istállótrágyát.

Standardbúzáink értékesítése is beleilleszkedik a megváltozott modern világkereskedelem menetébe és a körzeti gazdatárházak minden időszakban tudnak egységes nagy tömegeket szállítani felvevőpiacaik nagyszabású fogyasztási szerveinek. Az áralakulás körül folytatott harc éles fegyverei már pihenni fognak és megtalálják a fogyasztó és termelő országok a becsületes kiegyenlítődség útját. Az őstermelés népe pedig ismét megbecsült vevőtábora lesz a racionalizált nagyiparnak. Megszűnik az illegális keresetek korszaka és megtalálja minden kategóriája a társadalomnak munkája megérdemelt gyümölcsét a társadalmi kiegyenlítődség jegyében.

Az úgynevezett mezőgazdasági *melléktermények* az ország több vidékén értékes főterményekké avasználak és olyan vidékek, melyek ma a reménytelen-ség lethargiájában szenvednek, a modern közlekedési technika segítségével értékes termelőterületeivé lesznek egyes gyümölcs- vagy idénycikk-fajtáknak, melyek a magyar állam bizalmi márkájával ellátva indulnak

egységes tömegekben gondos elkészítéssel és csomagolással a fogyasztó piacok felé.

Az *idény cikktermelésben* meg fognak szaporodni a magyar speciális márkák és a .makói hagymát, a szegedi paprikát, a szigetközi zöldséget, a kecskeméti uborkát, stb. egész sora fogja követni hatalmas tételekben az új magyar idénycikkmarkáknak.

A *gyümölcstermelés* előtt óriási perspektíva nyílik a következő évtizedben. Európa meg fogja ismerni a magyar Kánaán utolérhetetlen zamatú, sokféle gyümölcsét és a tiszaháti alma, a kecskeméti rózsabarack, a sümegi dió, a szegedi szilva, a kőszegi cseresnye stb. bevezetett, megbecsült márkái lesznek az európai piacoknak, jólétet terjesztve termelő területükön.

A magyar színeket viselő gyümölcsvonalok százai fognak szezonok szerint kifutni az országból és a magyar gyümölcsmárkák jellegzetes plakátjait viselő kocsik várvavárt vendégei lesznek az európai nagy fogyasztó centrumok közönségének. Arról nem is beszélek, hogy a gyümölcsvédelem soha nem remélt eredményeket fog produkálni a termés egészségességében és mennyiségében.

Külön fejezete lesz a következő évtizednek a magyar *szőlőtermelés* reorganizációja, a csemegőszőlő és a márkaborok irányában. Azokat a fajtákat, amelyek mint csemegeszőlők eddig is kiválóan beváltak-, meg fogjuk honosítani olyan vidékeken is, amelyeknek talaj- és éghajlati viszonyai kedveznek a termelésükre. Ezzel csökkenteni fogjuk a bortermelést és csupán a *márkaborok* termelésére szorítkozunk, amelyeket megfelelő propagandával, mint magyar specialitásokat vezetünk be a külföldi piacokon. Ezeket a márkaborokat szí-

gorú ellenőrzés alatt működő *pinceszövetkezetek* fogják kezelni és megnyugtató egyforma minőségben viszik piacra a százféle individuális, sokszor helytelen kezelés helyett. A pinceszövetkezetek lesznek a magyar inárkaborok *felelős* forgalombahozói és ők helyettesítik azokat az évtizedes, híres magyar cégeket, amelyeket az utóbbi évtizedek súlyos megrázkódtatásai elűpörtek a magyar kereskedelmi életből.

A magyar *csemegezőlő* — ha azt nagyobb haldanként! átlagokban tudjuk produkálni az eddiginél, ami szakszerű talajműveléssel minden különösebb nehézség nélkül érhető el, — nemcsak minőségben, de árban is könnyen állja a versenyt a nagyvárosok csarnokaiban.

Az *állattenyésztés* terén a felvevő piacok kívánalmaihoz alakult tenyésztési irányok szerint tagozódik majd az ország és míg az alsó Dunántúl, Baranya, Tolna, Somogy, Zala az olasz piacok részére tenyészt a kiscsontú, húsos, fiatal racionálisan hizlalt „*Baby-beef*”-t, addig a nyugati Dunántúl a nehéz 8—10 q hízott ökröket szállítja a középeurópai nagyvárosok idegenforgalmi centrumaiba. Azért említem a Dunántúlt az állattenyésztéssel kapcsolatban, mert úgy látom, hogy az országnak ezen a részén, ahol a búzatermelés minőségileg nem megfelelő, igen sok helyen nagy szerepe lesz a jövő évtizedben a racionális állattenyésztésnek és hizlalásnak.

A *sertésenyésztésben* Magyarországra nagy szerep vár, mert a speciális és ma is veretlen magyar mangalica mellett, ki kell tenyésztenie Középeurópa vezető hússertésmárkáját, amely alapanyaga lesz nemcsak a magyar Bacon-nak, hanem a középeurópai finom kolbászgyártásnak is.

A *juhtenyésztés* terén a mai sokféleségek leépítése után a magyar ipar által szükségelt gyapjút fogjuk produkálni, egységes minőségben és nagyobb tömegben.

Hiszem, hogy a magyar *lóanyag* — az alföldi magyar és Nónius-keresztelés — még nagyon soká keresett lómárkája lesz a világnak és hírneve a technika további haladásával sem fog elhomályosodni. Ne feledjük el, hogy a világnak még nagyon sok kultúráatlan és hódításra váró területe van, amelynek pionírja csak a ló lehet.

A *baromfi és tojástermelésünk* is meg fogja találni azt az utat és irányt, amely biztosíthatja fejlődését és piacát az egyre növekvő világversenyben. Hiszen napról-napra halljuk világlátott külföldi szakemberektől, hogy Magyarország, mint például a Duna—Tisza köze, — egyenesen predesztinálva van a baromfiiparra. Ilyen körülmények között tehát a legnagyobb reménnyel nézhetünk ennek az üzemágnak jövője elé. A magyar standard baromfi és a magyar standard tojás meg fogja találni a biztos utat a boldogulás és fejlődés felé.

A sertés- és baromfitenyésztéssel testvérág a tej és tejtermékprodukciónak, — hisz racionális baromfitenyésztés és hússertésnevelés tejjgazdaság nélkül alig képzelhető. Ez a három termelési ág lesz a melegágya a modern magyar szövetkezeti mozgalom reneszánszának.

A *növénytermelés* mellékágai szintén nagy reményekre jogosultak. Bizonyos ipari növények (len, kender, napraforgó stb) termelése, a magyar smagmárkák kiépítése, a lucerna és lóheremag után a most már nagy keresletnek örvendő kerti magvak tömegtermesztése, a

fűmagtermesztés felkarolása a magtermesztéssel karöltve, a méhészet nagyobbfokú kultiválása, mind a jövő évtized feladatai közé tartozik.

Nagy feladatok várnak a gondosabb *munkamegosztásra* a mezőgazdaságban. Speciális, népies háziiparok felkarolásával, az agrárcikkek csomagolásához szükséges anyagok téli előkészítésével ki kell emelni a magyar agrármunkásságot a téli munkanélküliség lélekölő lethargiájából.

Végül joggal remélhetjük, hogy a jövő évtized vége kereskedelempolitikai szempontból is konszolidáltabb helyzetet fog találni. Be fogják látni a nemzetek, hogy a harc és egymás létjogosultságának kétségbevonása nem alkalmas eszköze a fejlődésnek, hanem csak nemzeti értékek rombolásának melegágya. Meg fog jönni a nemzetek között is egymás megbecsülésének a belátása és egymás érdekeinek tiszteletben tartása. Ezen az alapon a gazdasági kiegyenlítődés korszaka, amely minden nemzetnek lehetőséget nyújt olyan irányú fejlődésre, melyre földrajzi és természeti viszonyai lehetőséget adnak.

Elképzelhetetlen, hogy az emberiség még egy évtizedet kibírna a harc stádiumában, annál is inkább, mert a belátás már most is útban van.

És ha már szemem elé képzelem a magyar (mezőgazdaság) eljövendő évtizedét, akkor látnom kell az egész gazdasági terület újra való egybekapcsolódását is és a megbontott áruforgalom irányának visszaállítását, amelyet a régi Magyarország vízirendszere és közlekedési hálózata évszázados fejlődésen keresztül kialakított.